

Židom 11. kapitola – Mojžiš

Vierou Mojžiš, keď už bol veľký, odoprel volať sa synom dcéry faraónovej

a radšej si vyvolil trpieť a strádať s ľuďmi Božím, ako mať dočasný pôžitok hriešny.

*A za väčšie bohatstvo ako poklady Egypta považoval pohanenie Kristovo,
lebo hľadel preč od toho na odplatu.*

Židom 11:24-26

Život viery

Spasiteľná viera je viera živá a trvácna. Prejavuje sa životom viery, poslušnosťou viery, životom spravodlivosti. Prejavuje sa skutkom (skutkami viery). Preto čítame v jedenástej kapitole o ľuďoch viery, ktorí sú nám daní za príklad, že „vierou urobil ten a ten to a to“. Kľúčové pritom je „vierou urobil“, „vierou vykonal“. Je to rovnaké poslanstvo ako poslanstvo veršov Židom 10:38-39. Rovnaké poslanstvo sa zopakuje aj v jedenástej kapitole: „... *bez viery nie je možné ľúbiť sa Bohu*“ (Židom 11:6).

Život viery znamená aj usilovné („snažné“) hľadanie Boha počas svojho zemskeho života vo všetkých životných situáciách a očakávanie Božej odplaty: „*A bez viery nie je možné ľúbiť sa Bohu. Lebo ten, kto prichádza k Bohu, musí veriť, že je, a že tým, ktorí ho snažne hľadajú, je odplatiteľom*“ (Židom 11:6).

Mojžiš – historické súvislosti

Všimnime si ako prvé, a nech nám je to na upevnenie a povzbudenie, ako Boh zvrchovane a dokonale riadi dejiny svojho ľudu a dejiny všetkých národov a ako napĺňa všetky svoje zámery. Boh si vyvolil Abraháma, aby si z jeho semena vzbudil ľud na svoje meno (Skutky 7:2-4). Abraháma priviedol do zeme, ktorá sa mala stať pre Boží ľud domovinou, zemou

zasľúbenia. Avšak Abrahámovi túto zem ešte nedal, ale „zasľúbil, že mu ju dá do vlastníctva i jeho semenu po ňom“ (Skutky 7:5).

Boh prorocky oznámil, že skôr ako sa zasľúbená zem stane dedičstvom Abrahámovho potomstva, budú musieť stráviť 400 rokov v cudzej zemi ako pohostíni a ako otroci: „*A takto povedal Boh, že totiž jeho*

(Abrahámovo)

semä bude pohostínom v cudzej zemi, a zotročia ho a budú s ním zle nakladať štyristo rokov

“ (Skutky 7:6, 1. Mojžišova 15:13, pozri aj 2. Mojžišova 12:40). Boh však aj stanovil, ako dlho to bude trvať. Aj pobyt potomstva Abraháma, Izáka a Jakoba v Egypte podliehal zvrchovanej Božej vôli: „

Ale národ, ktorému budú slúžiť, budem ja súdiť, povedal Boh, a potom vyjdú a budú mi svätoslúžiť na tomto mieste

“ (Skutky 7:7). Tak ako Boh rozhodol a prorocky oznámil, tak sa aj stalo.

Spôsob, ako sa Jozef dostal do Egypta, ako tam získal vysoké postavenie a stal sa druhým najvyšším vládcom po faraónovi, správcom nad celým Egyptom a správcom nad faraónovým domom (Skutky 7:9-10), bol zvrchovaným Božím riadením. To, že v Egypte aj Kanaáne nastal hlad, takže potomkovia Abraháma, Izáka a Jakoba sa dostali do Egypta, bolo tiež zvrchovaným Božím riadením. Izraelský národ mal v egyptskej zemi za čias Jozefa rešpektované a dobré postavenie. Prosperoval, rozmnožil sa a zmocnel (Skutky 7:17).

Neskôr povstal nad Egyptom nový kráľ, ktorý Jozefa nepoznal (Skutky 7:18). Za jeho vlády sa Egypťania začali izraelského národa obávať, že je Izraelcov viac a sú mocnejší ako Egypťania a mohli by proti nim povstať. Egypťania začali Izraela kruto utláčať a vykorisťovať, strpčovať mu

život otrockou prácou (2. Mojžišova 1. kapitola). Napriek tomu sa synovia Izraelovi množili a mocneli.

Faraón sa ich natoľko bál, že rozkázal hebrejským pôrodným babám, aby pri pôrode zabíjali narodených izraelských synov. Pôrodné baby sa však viac báli Boha ako faraóna a kráľov rozkaz obchádzali, chlapcov nezabíjali (skutok viery). Následne rozkázal egyptský kráľ svojmu ľudu, aby každého narodeného izraelského chlapca hodili do rieky a takto zahubili (2. Mojžišova 1:22, Skutky 7:19). V tomto čase sa rodičom z pokolenia Lévi narodil chlapec menom Mojžiš (Skutky 7:20).

Mojžiš – jeho narodenie

Mojžišov život je sprevádzaný skutkami viery už od samotného počiatku: „*Vierou Mojžiš, keď sa narodil, ukrytý bol tri mesiace, od svojich rodičov, pretože videli dieťa, že je krásne, a nebáli sa rozkazu kráľovho*“ (Židom 11:23). To, že rodičia skryli svoje dieťa, aby nebolo zabité, navzdory rozkazu kráľa, ktorý im vládol, bol skutok viery, pretože tým riskovali svoj život. Vierou prekonal strach zo svetskej moci. Mojžišova matka skrývala Mojžiša tri mesiace a potom ho skryla v koši v trstí na brehu rieky. Božím riadením našla kôš s hebrejským chlapcom faraónova dcéra, ktorá sa nad ním zľutovala a tiež privolila, aby chlapca vychovala dojka, Mojžišova vlastná mama, čo faraónova dcéra nevedela. Keď Mojžiša odchovala, keď vyrástol, zanesla ho faraónovej dcére, ktorá si ho

osvojila za syna. Ona mu dala meno Mojžiš, čo znamená „Vytiahnutý“, lebo ho vytiahla z rieky (2. Mojžišova 2:10).

Mojžiš – mladosť a skvelá svetská budúcnosť

Ako syna dcéry egyptského kráľa čakala Mojžiša skvelá svetská budúcnosť: postavenie, sláva, majetky, bohatstvo, pohodlný a pôžitkársky život. Mojžiša si faraónova dcéra vychovala za syna (Skutky 7:21). Mojžiš takto získal skvelé vzdelanie, moc a postavenie: „*A vyučili Mojžiša všetkej múdrosti Egypťanov, a bol mocný vo svojich slovách i skutkoch*

“ (Skutky 7:22). Mojžiš to však odmietol a zvolil si inú cestu životom plnú strádania. Toto bol veľký bod zlomu v Mojžišovom živote: „

Vierou Mojžiš, keď už bol veľký, odoprel volať sa synom dcéry faraónovej a radšej si vyvolil trpieť a strádať s ľudom Božím, ako mať dočasný pôžitok hriešny. A za väčšie bohatstvo ako poklady Egypta považoval pohanenie Kristovo, lebo hľadel preč od toho na odplatu“ (Židom 11:24-26).

Toto Mojžišovo rozhodnutie predstavuje obrovský skutok viery. Mojžiš toto rozhodnutie urobil vierou. Konal z viery a vo viere. Prečo sa takto rozhodol a takto konal? Lebo vierou videl Božiu odplatu, ktorá mu bola cennejšou ako „kráľovský“ život v blahobyte a prosperite. Všetko to strádanie, ktorým mal životom prejsť kvôli tomuto rozhodnutiu, nazýva Písmo „pohanením Kristovým“. Všetko to, čoho sa Mojžiš vzdal, nazýva Písmo „dočasným pôžitkom hriešnym“.

Mohlo by sa nám zdať, že Mojžiš mohol urobiť pre svoj ľud viac alebo veľa, keby bol prijal vysoké postavenie panovníka v Egypte na podobný spôsob ako Jozef. Mojžiš však vierou rozumel, akú budúcnosť má Boh pripravenú pre svoj ľud a že táto budúcnosť nebude budúcnosťou prebývania v Egypte. Mojžiš rozumel vierou, že budúcnosť Božieho ľudu bude podľa Božích zaslúbení. Súčasťou jeho rozhodnutia a konania bolo aj to, že odolal pokušeniu ponuky sveta žiť vo vysokom mocenskom postavení, v blahobyte a pôžitku, v svetskej sláve. Toto je príkladom života viery aj pre nás. Je to napísané na naše poučenie a upevnenie, možno napomenutie. Aj Pán Ježiš túto skutočnosť vyzdvihuje ako vec najvyššej dôležitosti: „*Lebo čože to osoží človekovi, keby získal hoci aj celý svet a svoju dušu utratil? Alebo aké výmenné dá človek za svoju dušu?*

“ (Matúš 16:26).

Podobne ako Mojžiš bol v pokušení zvoliť si svetskú moc, postavenie, slávu a slasť, aj Pán Ježiš bol satanom skúšaný, pokúšaný zvoliť si to isté: „*A diabol ho vyviedol na vysoký vrch a ukázal mu všetky kráľovstvá sveta v okamihu. A diabol mu povedal: Tebe dám všetku túto moc aj ich slávu, lebo je mne daná, a komu chcem, tomu ju dám. Ty teda, ak sa pokloníš predomnou, všetko bude tvoje. A Ježiš odpovedal a riekol mu: Id' za mnou, satane, lebo je napísané: Pánovi, svojmu Bohu, sa budeš klaňať a jemu samému budeš svätoslúžiť*

“ (Lukáš 4:5-8). Toto mali Mojžiš a Ježiš, ako Syn človeka, vo svojom živote spoločné. Tak ako Ježiš bol vystavený pokúšaniam zradiť to, k čomu ho Boh ustanovil, totiž k vykonaniu Božej vôle ako prostredníka medzi Bohom a človekom, a zvoliť si svetskú moc a slávu, rovnako bol takémuto pokušeniu vystavený aj Mojžiš. Je to tak preto, lebo poslanie a služba oboch týchto mužov voči Božiemu ľudu, ich služba prostredníka smerom k Božiemu ľudu, bola veľmi podobná: „

Hospodin, tvoj Boh, ti vzbudí proroka z tvojho stredy, spomedzi tvojich bratov, ako som ja, na toho budete počúvať

“ (5. Mojžišova 18:15; Skutky 7:37).

Mojžiš bol zemským predobrazom pravého nebeského prostredníka. Izraelský národ bol zemským predobrazom pravého nebeského Božieho ľudu. Zaslúbená zem, Kanaán, bola

zemským predobrazom pravej nebeskej vlasti Božieho ľudu. Odpočinok od nepriateľov v Kanaáne mal byť (pod podmienkou poslušnosti Izraela) zemským obrazom pravého nebeského odpočinku. Vyvedenie izraelského národa z otroctva v Egypte je zemským obrazom duchovného vyslobodenia pravého Božieho ľudu z otroctva hriechu. A takto by sme mohli v opisoch zemských predobrazov pokračovať aj k ďalším.

Podobne ako Mojžiš sa vzdal svojho postavenia a slávy (v jeho prípade svetskej), aj Ježiš sa vzdal svojho postavenia a slávy v nebesiach, aby sa ponížil, stal sa človekom a prijal úlohu prostredníka Božieho ľudu. Tak ako Mojžiš musel znášať ľud neposlušný, protirečiaci, reptajúci a často Mojžiša odmietajúci, tak podobne aj Pán Ježiš.

Čo si Mojžiš zvolil

Už sme hovorili o tom, čoho sa Mojžiš vzdal a prečo. Teraz si všimnime, čo si Mojžiš zvolil: „... *r adšej si vyvolil trpieť a strádať s ľudom Božím*

“. Mojžiš si toto nezvolil kvôli samotnému utrpeniu a strádaniu. Nebol „seba-trýzniteľ“. Zvolil si naplniť Božiu vôľu s Božím ľudom a hľadel dopredu na Božiu odplatu. Súčasťou Božieho plánu však bolo byť s Božím ľudom. Súčasťou toho byť s Božím ľudom bolo aj utrpenie a strádanie. Nech je to aj pre nás poučením a napomenutím: Volíme byť spolu s Božím ľudom a nie so svetom, aj keby to pre nás malo znamenať utrpenie a strádanie, pretože hľadáme dopredu na Božiu odplatu.

V čase, keď sa Mojžiš rozhodol byť so svojím ľudom, s Božím ľudom, tvoril tento ľud najnižšiu vrstvu v egyptskej spoločnosti. Boli už nechcenými cudzincami, s ktorými egyptská moc zaobchádzala ako s otrokmi, nespravodlivo a kruto. V Božích očiach však boli vyvoleným rodom, s ktorými mal Boh svoj plán vykúpenia, vyslobodenia, skvelej budúcnosti a osobného vzťahu. Aj v tomto je určitý predobraz a paralela. Aj my, ktorí patríme Bohu skrze nášho Spasiteľa, Ježiša Krista, sme tu vo svete len cudzincami (pútnikmi), pretože sme občanmi nebeskej vlasti. Aj my tu len „pohostínime“, tak ako Izrael v Egypte. Naše pohostínenie vo svete pod svetskou mocou (vládcami sveta) môže vyzerať ako v Egypte za čias Jozefa alebo môže vyzerať aj ako v Egypte za čias faraóna, ktorý Jozefa už nepoznal.

Tak či onak, náš nový život by malo charakterizovať rozumenie tomu, že sme tu len cudzincami a pútnikmi (Židom 11:13; 1. Petrov 1:17, 2:11), že si neodkladáme svoj poklad tu na zemi (Matúš 6:21; Marek 10:21; Lukáš 12:33-34), že očakávame príchod nášho Pána (Filipským 3:20). Konečnou túžbou takéhoto života je túžba vysťahovať sa von z tela a byť už s Pánom (2. Korintským 5:8). Podstatou takéhoto života je chodenie vierou a nie videním (2. Korintským 5:7) a snaha ľúbiť sa Pánovi (2. Korintským 5:9).

Mojžišovo rozhodnutie – ako to prebehlo

Mojžišova túžba byť so svojím ľudom sa premietla do jeho navštevovania svojho ľudu: „A keď mu bolo štyridsať rokov, vzišlo na jeho srdce, aby navštívil svojich bratov, synov Izraelových. A vidiac ktoréhosi z nich, že sa mu krivdí, zastal sa ho a pomstil toho, ktorému sa diala krivda, zabijúc Egypťana. A domnieval sa, že jeho bratia rozumejú, že im Boh skrze jeho ruku podáva

záchranu. Ale oni neporozumeli

“ (Skutky 7:23-25). Mojžišov cit pre spravodlivosť bol taký silný, že nezniesol krutosť a nepravosť, ktorá sa diala zo strany Egypťanov voči jeho ľudu, zabil Egypťana, ktorý krivdil jeho bratom, a skryl telo Egypťana do piesku (2.Mojžišova 2:11-12). Na druhý deň videl dvoch svojich hebrejských bratov, ako sa vadia, pričom jeden krivdil tomu druhému a bil ho. Mojžiš ho chcel naprávať, ale ten sa na neho osopil, že či aj jeho chce zabiť ako toho Egypťana. Mojžiš porozumel, že o jeho zabití Egypťana sa vie, bál sa faraóna, ktorý ho chcel zabiť, a preto utiekol z Egypta do madianskej zeme (2. Mojžišova 2:13-15).

Všimnime si pri tom jednu dôležitú skutočnosť. Mojžiš chcel pomôcť svojim, ale oni tomu neporozumeli, neprijali to a Mojžiša dokonca krivo obvinili („Či azda aj mňa chceš zabiť, ako si zabil toho Egypťana?“). Mojžiša ustanovil Boh za vodcu svojho ľudu, ale jeho ľud to odmietal, priečil sa tomu výčitkou: „*Kto ťa ustanovil za knieža alebo za sudcu nad nami?*“ (2. Mojžišova 2:13). Keď hovoríme o tom, že Mojžiš si zvolil trpieť a strádať so svojím ľudom, tak potrebujeme porozumieť aj tomu, že súčasťou tohto utrpenia je aj nepochopenie a protirečenie (protivenie sa) zo strany jeho vlastných (Skutky 7:35). V Mojžišovom živote túto skutočnosť vidíme ešte veľakrát. Aj z tohto plynie určité poučenie a paralela aj pre dnešok.

Mojžišov život – 40 rokov v Madiansku

Mojžišov život v Madiansku bol skúškou viery a rokmi Božej výchovy a prípravy. Nielenže sa Mojžiš vzdal moci a slávy Egypta a pohodlného prepychového života, ale ešte aj jeho vlastní, kvôli ktorým to urobil, ho odmietli, výsledkom čoho je tento život v Madiansku dlhých 40 rokov. Mojžiš mal 40, keď utiekol z Egypta, a v madianskej krajine žil 40 rokov. Tu sa oženil s Ciporou, dcérou madianského kňaza a kniežaťa Jetra (Reguela), a narodili sa mu dvaja synovia. Prvorodenému dal meno Geršom.

Mojžiš bol v madianskej krajine 40 rokov pohostínom v cudzej zemi (2. Mojžišova 2:16-22; Skutky 7:29-30). Aj táto časť jeho života bola podľa Božej zvrchovanej vôle. Celý tento čas žil Mojžiš život spravodlivosti a viery. Božie slovo to v Liste Židom opisuje takto: „*Vierou opustil Egypt nebojac sa zúrivého hnevu kráľovho, lebo ako čo by bol videl neviditeľného, zotrval*“ (Židom 11:27). Mojžišov útek z Egypta bol skutkom viery.

Štyridsať rokov života v Madiansku bolo skúškou vytrvalosti viery: „... *ako čo by bol videl neviditeľného, zotrval.*“ Je to veľký príklad života viery aj pre nás dnes. Aj keď príde do nášho života obdobie, ktoré môže vyzerať ako nepriaznivé a bez úžitku, potrebujeme vytrvať vo viere, obrazne povedané „vidieť neviditeľného“, čiže zotrvať v chodení vierou a nie videním.

Mojžišov život – exodus z Egypta a slávnosť baránka

Prišiel čas, keď sa malo naplniť Božie zaslúbenie a skončiť pobyt v otroctve v Egypte: „*A stalo sa po dlhom čase, že zomrel egyptský kráľ. A synovia Izraelovi vzdychali od ťažkej roboty a kričali, a ich volanie o pomoc vystúpilo hore k Bohu od tej roboty. A Boh počul ich nárek, a Boh sa rozpamätal na svoju zmluvu s Abrahámom, Izákom a Jakobom. A Boh videl synov Izraelových a Boh zvedel*
“ (2. Mojžišova 2:23-25).

Po štyridsiatich rokoch života v Madiansku povolal Boh Mojžiša, aby vyslobodil Boží ľud z otroctva v Egypte: „*A keď sa naplnilo zase štyridsať rokov, ukázal sa mu anjel Pánov na púšti vrchu Sinaj v plameni ohňa, vystupujúcom z kra. A keď to videl Mojžiš, divil sa videniu a keď sa išiel podívať na to, povedal mu hlas Pánov: Ja som Boh tvojich otcov, Boh Abrahámov, Boh Izákov a Boh Jakobov. A Mojžiš sa zhrozil, až sa triasol od strachu a neopovážil sa pozrieť. A Pán mu povedal: Vyzuj svoju obuv zo svojich nôh, lebo miesto, na ktorom stojíš, je svätá zem. Videl, áno videl som trápenie svojho ľudu, ktorý je v Egypte, a počul som ich vzdychanie a zostúpil som, aby som ich vyslobodil. A tak teraz pod', nech ťa pošlem do Egypta*
“ (Skutky 7:30-34).

Boh povolal Mojžiša do služby zázračným spôsobom tak, že anjel Hospodinov sa mu ukázal v horiacom kríku na „Božom vrchu“, vrchu Sinaj, zvanom aj Horeb (2. Mojžišova 3:1-10). Boh poveril Mojžiša službou, aby vyviedol Boží ľud z Egypta a voviedol ľud do zaslúbenej zeme: „*Ta k teraz pod' a pošlem ťa k faraónovi, a vyved' môj ľud, synov Izraelových, z Egypta*
“ (2. Mojžišova 3:10), „*a*
zostúpil som, aby som ho vytrhol z ruky Egyptčanov a aby som ho vyviedol z tej zeme hore do zeme, dobrej a priestranej, do zeme, oplývajúcej mliekom a medom, na miesto Kananeja, Heteja, Amoreja, Ferezeja, Heveja a Jebuzeja
“ (2. Mojžišova 3:8).

Všimnime si, ako sa zmenil Mojžiš po 40 rokoch života v Madiansku. Predtým bol veľmi rýchly konať ako ten poslaný k synom Izraelovým – zabil Egypťana. Teraz, keď ho posielala do tejto služby sám Boh mimoriadne zázračným spôsobom, Mojžiš sa zdráha: „*Kto som ja, aby som išiel k faraónovi a aby som vyviedol synov Izraelových z Egypta?!*“

(2. Mojžišova 3:11). Mojžiša vidíme po 40 rokoch života v Madiansku ako pokorného, opatrného, majúceho veľkú bázeň pred službou, do ktorej ho Boh odriadauje.

Mojžiš pochyboval, že ho izraelský národ prijme. Preto mu Boh dal spolu s poverením aj moc činiť veľké divy a zázraky. Mojžiš sa dokonca vyhovárал, že nemôže byť on poslaný na túto úlohu, pretože nie je výrečný (že je „mužom ťažkých úst a ťažkého jazyka“ – 2. Mojžišova 4:10). Preto Boh dal Mojžišovi aj Árona, aby hovoril za Mojžiša to, čo hovorí Boh (2. Mojžišova 4:10-16). Je to pozoruhodné.

Keď bol Mojžiš vychovaný v Egypte ako syn faraónovej dcéry, platilo o ňom, že bol „mocný vo svojich skutkoch a slovách“ (Skutky 7:22). Sám mal v srdci ujať sa hebrejského ľudu a neváhal zabiť Egypťana. Teraz, keď ho posielala do služby sám Boh, a to mocným a nadprirodzeným spôsobom, Mojžiš sa zdráha až vzpiera. Cíti sa na to prislabý, nevhodný a nehodný. A práve takýchto služobníkov si Boh vyvoluje pre službu Božieho kráľovstva (1. Korintským 1:25-29). Boh nepremáha svet tým mocným zo sveta a tým, čo má vo svete nejaké postavenie, ale tým, čo svet považuje za slabé, čo Boh zmocňuje svojou mocou. Mojžiš prešiel touto premenou počas 40 rokov života v madianskej krajine.

Izraelský národ prijal Mojžiša aj Árona, prijal ich službu a ich vodcovstvo. Mojžiš s Áronom

predstupovali pred faraóna a žiadali, aby prepustil izraelský ľud, aby ľud mohol slúžiť svojmu Bohu. Faraónovo srdce však bolo zatvrdené, lebo mu ho zatvrdil sám Boh. Mojžiš s Áronom učinili veľké divy a zázraky, na Egypt doľahlo desať rán: „*Ten ich vyviedol učiniac zázraky a divy v Egypte i na Červenom mori i na púšti, a tak to robil štyridsať rokov*“ (Skutky 7:36). Všetky tieto veľké skutky činil Mojžiš vierou.

Boh prikázal Mojžišovi aj ustanoviť slávnosť baránka a nádrop krvi (2. Mojžišova 12. kapitola). Tento mesiac, v ktorom mali slávnosť ustanoviť, sa stal prvým mesiacom nového kalendára, ktorý mal Boží ľud odteraz používať. Slávnosť baránka bola nazvaná Pesach (či Pascha), čiže „ušetrujúce Božie preskočenie“.

Podstatou tohto Božieho ušetrujúceho (zachraňujúceho, spasiteľného) preskočenia bolo to, že Boh ušetrí pred Božím súdom všetkých tých, ktorí sú v domácnosti, ktorej veraje dverí sú potreté (pokropené) krvou paschálneho baránka. Boží súd spočíval v tom, že Boh tej noci prostredníctvom anjela zhubcu pobije všetko prvorodené v Egypte a vykoná súd nad bohmi Egypta. Krv na verajach dvier bola zárukou, že Boh ten dom „preskočí“ a nebude spadať pod Boží súd.

Slávnosť baránka je mocným predobrazom spásy v Ježišu Kristovi, ktorý je tým konečným a pravým Baránkom Božím. List Židom zdôrazňuje, že aj túto vec vykonal Mojžiš vierou: „*Vierou učinil slávnosť baránka a nádrop krvi, aby sa ich nedotkol ten, ktorý hubil prvorodené*“ (Židom 11:28). Túto slávnosť mal izraelský ľud sláviť rok čo rok, aby aj následné generácie mali vedomie a poznanie o tomto predobraze budúcej Kristovej obete a spásy v ňom. Aj všetci tí, ktorí uposlúchli Mojžišovo nariadenie, tak urobili vierou a vierou nezahynuli ich prvorodení, keď zhubca hubil všetko prvorodené v Egypte. Je to predobraz spásy z viery v evanjelium, z

viery samotnej. Vierou v Božieho Baránka (v ukrižovaného a vzkrieseného Krista) nezahynú „prvorodení Boží“ (tí, ktorí sa v krvi Kristovej stali synmi a dedičmi Božími), ale budú ušetrení („preskočení“) od konečného prichádzajúceho Božieho súdu.

Po tom, ako Hospodin pobil v Egypte všetko prvorodené a vykonal nad Egyptom súd, prepustil faraón Boží ľud: *„Vtedy vstal faraón v noci, on i všetci jeho služobníci i všetci Egypťania, a povstal veľký krik v Egypte, lebo nebolo domu, kde by nebolo bývalo mŕtveho. A zavolať Mojžiša a Árona v noci a riekol: Vstaňte, vyjdite spomedzi môjho ľudu i vy i synovia Izraelovi a idte, slúžte Hospodinovi, tak ako ste hovorili. Vezmite i svoje drobné stádo i svoj hovädzí dobytok, ako ste vraveli, a idte a požehnajte i mňa. A Egypťania nútili ľud, aby sa ponáhľali, aby ich čím skôr vyhnali zo zeme, lebo vraveli: Všetci pomrieme*“ (2. Mojžišova 12:30-33).

Faraón prepustil izraelský ľud. Z Egypta odišlo pešo 600 000 mužov plus ženy a deti, plus „primiešaný ľud“ a s nimi obrovské množstvo dobytky (drobného stáda, ovce a kozy, a hovädzí dobytok) – 2. Mojžišova 12:37. Primiešaný ľud, to boli všetci tí, ktorí sa rozhodli pripojiť sa k izraelskému ľudu. Mohli mať na to rôzne dôvody. Buď len zemské, praktické, alebo uverili aj oni po tých všetkých udalostiach a manifestáciách Božej moci v Boha Abraháma, Izáka a Jakoba. Boh o tomto primiešanom ľude, ale aj o „pripojenom ľude bez izraelského rodokmeňa“ v následných generáciách vydal nariadenie, ktoré súvisí s účasťou na slávnosti baránka. Rozdelil ich na tých, ktorí sú či budú „prišielci alebo nájomní sluhovia“ a nebudú obrezaní, a tých, ktorí sú či budú „pohostíni“ a budú obrezaní. Obrezaní pohostíni budú považovaní za „zrodených v zemi“ či „zrodených doma“, čiže za súčasť Božieho ľudu (2. Mojžišova 12:43-50). Obrezaní cudzinci budú mať účasť na slávnosti baránka, neobrezaní nie.

Toto nariadenie o obriezke cudzincov vydal Boh ešte pred tým, ako prišli na Sinaj a dostali

zmluvu zákona. Táto obriezka sa teda netýka obriezky Mojžišovho zákona, ale sa týka obriezky nariadenej Abrahámovi v súvislosti s abrahámovskou zmluvou milosti (zmluvou zasľúbení) a napriek tomu, že je obriezku tela, zobrazuje (symbolizuje) obriezku srdca, obriezku viery v Krista. Tak ako slávnosť baránka je mocným obrazom spásy v Kristovi, aj obriezka cudzincov-pohostínov a ich účasť na slávnosti baránka je obrazom spásy pohanov skrze vieru (pozri Rímskym 11. kapitolu).

Mojžišov život – prechod Červeného mora

Po prepustení faraónom z egyptskej zeme viedol Boh svoj ľud prostredníctvom Mojžiša obchádzkou, cestou na púšť k Červenému moru (2. Mojžišova 13:17-22). Boh bol osobne prítomný pri svojom ľude (prostredníctvom „anjela Božieho“, ktorým bol Kristus), šiel pred nimi v noci v podobe ohnivého stĺpa a vo dne v podobe oblakového stĺpa. Boh sa opäť rozhodol osláviť sa na faraónovi. Zatvrdil jeho srdce a dal, aby faraón so svojím vojskom prenasledoval izraelský ľud, aby si ich vzali späť do otroctva. Egyptské vojsko dostihlo ľud rozložený táborom pri Červenom mori. Ľud sa preto veľmi bál o svoj život.

Tu sa opäť ukázalo, ako klesajú vo viere a prejavujú neveru. Vyčítali Mojžišovi: „*Či preto, že nebolo dosť hrobov v Egypte, vzal si nás preč, aby sme pomreli na púšti? Čo si nám to urobil, že si nás vyviedol z Egypta!?*“ □ *Či nie je toto to, čo sme ti hovorili v Egypte vraviac: Nechaj nás, nech slúžime Egyptanom; lebo lepšie by nám bolo bývalo slúžiť Egyptanom, než aby sme pomreli na púšti*

“ (2. Mojžišova 14:11-12). Toto nie sú slová a skutky viery. Viera si volí Božiu cestu aj za cenu utrpenia, strádania a dokonca aj ohrozenia vlastného života. Preto 11. kapitola Listu Židom, ktorá hovorí o živote viery, vrcholí zhrnutím: „

A čo mám ešte hovoriť? Lebo mi nebude stačiť čas, aby som rozprával o Gedeonovi, Barákovi, Samsonovi, Jeftovi, Dávidovi, Samuelovi a o prorokoch, ktorí vierou zdolali kráľovstvá, robili spravodlivosť, dosiahli zaslúbenia, zapchali ústa levom, vyhasili moc ohňa, utiekli ostriu meča, zmocnili sa a vymanili od slabosti, stali sa junákmi v boji, ustúpiť prinútili tábory cudzozemcov. Ženy dostali späť svojich mŕtvych vzkriesených. A jedni boli mučení na mučidlách neprijmúc oslobodenia, aby dostali lepšieho vzkriesenia. Druhí zakúsili posmechov a bitky a k tomu pút a žalára; boli kameňovaní, pokúšaní, píllami rezaní, zomreli vraždou meča; skrývajú sa chodili sem a ta v ovčích a kozích kožiach, strádajúci, súžení, trápení, ktorých svet nebol hoden; blúdili po púšťach a po vrchoch a skrývali sa po jaskyniach a po dierach zeme...
“ (Židom 11:32-38).

Absencia viery či nevera si radšej ako Božiu cestu volí dočasný svetský pôžitok hriešny, aj keby to malo byť za cenu otroctva: „*Nechaj nás, nech slúžime Egypťanom; lebo lepšie by nám bolo bývalo slúžiť Egypťanom.*“
“ Nech je toto výstražným príkladom aj pre nás, že nie je lepšie ísť po širokej ceste tohto sveta, ako ísť po úzkej ceste viery, aj keby to malo priniesť akékoľvek súženie, strádanie a dokonca ohrozenie nášho zemského života. Lebo veď čo prospeje človeku, keby aj získal celý svet a svoju dušu by zatlátil? Čím si ju potom vykúpi pre večný život?

Mojžiš však, na rozdiel od nich, konal vo viere: „*A Mojžiš povedal ľudu: Nebojte sa! Stojte a vidzte spasenie Hospodinovo, ktoré vám učiní dnes, lebo Egypťanov, ktorých vidíte dnes, neuvidíte nikdy viacej až na veky. Hospodin bude bojovať za vás, a vy budete mlčať*“ (2. Mojžišova 14:13-14). Hospodin (Boh Jahve) potom učinil obrovský zázrak prostredníctvom Mojžiša. Rozdelil Červené more, aby jeho ľud prešiel cez more „suchou nohou“, a následne zavrel more, aby v ňom zahynulo celé egyptské vojsko, ktoré prenasledovalo izraelský ľud cez roztvorené more. Takto učinil Hospodin súd nad Egyptom a oslávil sa na faraónovi, egyptskom kráľovi.

Hospodin zachránil svoj ľud vystretým ramenom a veľkou mocou prostredníctvom zázrakov. Aj pri Červenom mori sa naplnilo: „*A keď videl Izrael tú veľkú ruku mocnú, to, čo učinil Hospodin na Egypťanoch, bál sa ľud Hospodina a verili Hospodinovi i Mojžišovi, jeho služobníkovi*“ (2. Mojžišova 14:31).

Už pri vyslobodení z Egypta platilo o izraelskom národe to, čo Pán Ježiš potvrdil pri svojom prvom príchode: „*Ak neuvidíte divov a zázrakov, neuveríte*“ (Ján 4:48). O ich prechode Červeného mora je napísané, že ho prešli vierou: „*Vierou prešli Červené more ako po suchej zemi, o čo sa pokúšali aj Egypťania a boli pohltení*“ (Židom 11:29). Jediné, čo bolo potrebné pre ich definitívnu (konečnú) spásu, bolo, aby vytrvali vo viere až do konca (Židom 3:6; Matúš 24:13 – *ale kto zotrvá až do konca, ten bude spasený*). Oni však ako národ (nie všetci jednotlivci) opakovane upadali do nevery, ktorá sa prejavovala neposlušnosťou, vzdorom, reptaním, modlárstvom, tvrdou šijou, tvrdým srdcom, odmietaním Mojžiša ako Bohom ustanoveného vodcu a prostredníka. Preto ich koniec (avšak nie všetkých jednotlivcov) bol, že boli pobití na púšti, pretože Boh v nich nemal záľubu. Bolo to preto, lebo nemali živú trvácnu (spasiteľnú) vieru (Židom 3:5-19, pozri aj 1. Korintským 10:1-12). Bolo to tak preto, lebo (Rímskym 9:6) *nie všetci, ktorí sú z Izraela* (potomkovia podľa tela Abraháma, Izáka a Jakoba), *sú Izraelom* (potomkovia Abraháma podľa zaslúbenia, deti Abrahámове podľa viery – Galatským 3:7, 3:29).

Blahoslavení sú, ktorí nevideli a uverili (Ján 20:29).

Lebo chodíme vierou a nie videním (2. Korinským 5:7).